

Overeenkomst, op 15 juli 1969 te Washington ondertekend, tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen van nalatenschappen en verkrijging krachtens erfrecht

BRIEF VAN DE MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

's-Gravenhage, 11 december 1969.

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 12 december 1969.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 11 januari 1970.

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60, en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestrengte hierbij de tekst en de vertaling in het Nederlands over te leggen van de op 15 juli 1969 te Washington ondertekende Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen van nalatenschappen en verkrijging krachtens erfrecht, met Protocol (*Trb.* 1969, 221) ¹⁾.

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve u hiernaast aan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal deze overeenkomst voorshands alleen voor Nederland geïden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.

Aan

*de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal*

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Toelichtende nota

De sedert de laatste wereldoorlog sterk toegenomen persoonlijke en zakelijke betrekkingen tussen inwoners van verschillende landen en de grote mogelijkheden welke de evolutie van het internationaal verkeer heeft geopend, hebben er toe geleid dat steeds meer personen voor kortere of langere tijd verblijven buiten het land van waar zij herkomstig zijn. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen op het terrein van de belastingheffing: de desbetreffende personen zijn veelal zowel in het land van verblijf als in dat van herkomst aan belastingheffing onderworpen. De omvang en betekenis van de aldus optredende dubbele belasting, welke niet steeds door eenzijdige maatregelen van de betrokken landen wordt opgeheven of verzacht, zijn uiteraard afhankelijk van de omvang en de hoogte van de belastingen welke door die landen worden opgelegd en door het aantal dergenen die daaraan onderworpen zijn.

De beide zojuist genoemde factoren hebben na 1945 in het bijzonder de destijds tussen de Verenigde Staten van Amerika en Nederland bestaande dubbele belasting op het gebied van de belastingen naar inkomen, winst en vermogen een scherp accent gegeven. Hierin is voorzien in het op 29 april 1948 te Washington ondertekende Verdrag met betrekking tot belastingen van inkomsten en bepaalde andere belastingen (*Stb.* Nr. J 80), nadien gewijzigd en aangevuld bij het eveneens te Washington ondertekende Aanvullende Verdrag van 30 december 1965 (*Trb.* 1966, 97).

Gaandeweg trad ook de wenselijkheid van een regeling tussen de beide landen ter vermijding van dubbele belasting op het gebied van het successierecht en het recht van overgang bij overlijden steeds scherper naar voren.

Dubbele belasting op dit deel van het fiscale terrein vloeit in de relatie tussen Nederland en de Verenigde Staten in aanzienlijke mate voort uit het verschil in beginsel dat aan de wetgevingen van beide Staten ten grondslag ligt. Volgens de Amerikaanse wetgeving zijn niet alleen nalatenschappen van inwoners van de Verenigde Staten aan Amerikaans successierecht onderworpen, doch ook nalatenschappen van hen die ten tijde van hun overlijden buiten de Verenigde Staten woonden doch de Amerikaanse nationaliteit bezaten. Ingevolge de Nederlandse successiewetgeving daarentegen zijn in beginsel alleen de nalatenschappen van hen die bij hun overlijden inwoner van Nederland waren, aan successierecht onderworpen. De bepaling van artikel 3, eerste lid, van de Successiewet 1956 volgens welke Nederlanders die binnen 10 jaar nadat zij het Rijk metterwoon hebben verlaten, zijn overleden, geacht worden ten tijde van hun overlijden binnen het Rijk te hebben gewoond, doet – naar mede blijkt uit het derde lid van dat artikel – aan dat beginsel geen afbreuk. Die bepaling is uitsluitend gericht tegen belastingvlucht.

Uit het zojuist geschetste verschil in uitgangspunt vloeit voort dat de nalatenschap van een Amerikaans onderdaan die op het tijdstip van zijn overlijden hier te lande woonde, steeds ten volle zowel aan Nederlands als aan Amerikaans successierecht is onderworpen. De Amerikaanse wetgeving bevat geen bepaling overeenkomende met artikel 3, derde lid, van de Successiewet 1956, krachtens welke het land van de nationaliteit terugtreedt ten behoeve van het land van de woonplaats door de in het laatstbedoelde land betaalde belasting te verrekenen met de eigen belasting.

Daar het aantal personen dat door een samenloop van de wetgevingen van beide landen aan dubbele heffing van successierechten is blootgesteld, voortdurend groeide, zijn reeds eerder besprekingen gevoerd om tot een regeling ter vermijding van dubbele belasting op dit terrein te komen. Die besprekingen hebben destijds geen resultaat opgeleverd, omdat men zich aan Amerikaanse zijde op het standpunt stelde dat het recht van de staat van nationaliteit tot belastingheffing over de nalatenschap van zijn onderdanen, ook indien dezen in een ander land woonachtig waren, onder alle omstandigheden onverkort gehandhaafd diende te blijven. Aan het bereiken van overeenstemming stond voorts in de weg dat de Verenigde Staten geen afstand wensten te doen van de heffing van

successierecht over Amerikaanse effecten die behoorden tot de boedel van een inwoner van Nederland.

In de loop van de laatste jaren zijn evenwel de Amerikaanse opvattingen over de toedeling van heffingsbevoegdheid bij het sluiten van overeenkomsten ter vermijding van dubbele belasting op het gebied van het successierecht en het recht van overgang bij overlijden, aanzienlijk genuanceerder geworden. Dit heeft er toe geleid, dat het tot stand brengen van een zodanige overeenkomst wederom een onderwerp van bespreking heeft uitgemaakt. De desbetreffende onderhandelingen, die achtereenvolgens te Washington en 's-Gravenhage zijn gevoerd, zijn uitgemond in de hierbij ter goedkeuring voorgelegde overeenkomst met bijbehorend protocol.

De overeenkomst heeft, wat Nederland betreft, betrekking op het successierecht en het recht van overgang bij overlijden en, wat de Verenigde Staten betreft, op de federale belasting ter zake van nalatenschappen (art. 2). De door de afzonderlijke staten van de federatie geheven belastingen van nalatenschappen, die verhoudingsgewijs van geringe betekenis zijn, konden niet onder de werking van de overeenkomst worden gebracht, aangezien zulks in de Verenigde Staten ernstige constitutionele en praktische bezwaren zou opleveren. Om overeenkomstige redenen is ook de werking van het Verdrag van 29 april 1948 tot federale belastingen beperkt.

Toepassing van de Nederlandse en van de Amerikaanse wetgeving met betrekking tot de belastingheffing van nalatenschappen kan tot dubbele belasting leiden indien:

- a. één van de staten belasting heft op grond van de ligging (situs) van een tot de nalatenschap behorend vermogensbestanddeel en de andere staat op grond van de woonplaats of de nationaliteit van de overledene;
- b. beide staten belasting heffen op grond van de woonplaats van de overledene;
- c. één van de staten belasting heft op grond van de woonplaats van de overledene en de andere op grond van diens nationaliteit;
- d. beide staten belasting heffen op grond van de nationaliteit van de overledene (bij dubbele nationaliteit).

Voor al deze gevallen is in de overeenkomst een voorziening getroffen om dubbele belasting te vermijden. Met het oog hierop zal de overeenkomst toepassing vinden op nalatenschappen van overledenen, welke onder het bereik van de belastingheffing van één van de staten of van beide staten vallen, doordat de overledene bij zijn overlijden aldaar zijn woonplaats had of daarvan staatsburger was (art. 1).

De regelingen ter vermijding van dubbele belasting die in de overeenkomst zijn neergelegd, kunnen als volgt worden samengevat:

1. voor bepaalde tot de nalatenschap behorende vermogensbestanddelen wordt de belastingheffing toegewezen aan het land, waar die bestanddelen gelegen zijn. Het andere land brengt de belasting, die door het land van ligging is geheven, in mindering op zijn eigen belasting (artt. 6 en 7, jo. art. 11, eerste lid);
2. voor de andere tot de nalatenschap behorende vermogensbestanddelen wordt de belastingheffing toegewezen aan het land waarvan de overledene inwoner was ten tijde van zijn overlijden (art. 8). Voor het geval dat de erflater op het tijdstip van zijn overlijden volgens de onderscheiden wetgevingen inwoner was van beide landen, geeft artikel 4 regels om uit te maken welk land voor de toepassing van de overeenkomst als land van inwoning moet worden aangemerkt;
3. voor de onder 2 bedoelde vermogensbestanddelen is echter ook de Staat, waarvan de overledene ten tijde van zijn overlijden onderdaan was, bevoegd tot belastingheffing (art. 9);
4. voor het geval van samenloop van de belastingheffing door beide landen ten aanzien van de onder 2 bedoelde vermogensbestanddelen geeft de overeenkomst in artikel 11, tweede lid, een aantal prioriteits- en verdelingsregels, welke erop neerkomen dat in de meeste gevallen het land waarvan

de overledene geen inwoner was terugtreedt en de belasting van het woonland op zijn eigen belasting in mindering brengt. Slechts in uitzonderingsgevallen zal een verdeling van de belasting tussen beide landen plaatsvinden.

Vermogensbestanddelen waarvoor het situs-beginsel geldt

In de overeenkomst zijn enkele vermogensbestanddelen ter belastingheffing toegewezen aan het land waar die vermogensbestanddelen zijn gelegen, t.w. de onroerende vermogensbestanddelen (art. 6) en vermogensbestanddelen (met uitzondering van schepen en luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd en de inventaris van zodanige schepen en luchtvaartuigen) die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting of behoren tot een vast middelpunt dat wordt gebezigd voor de uitoefening van een vrij beroep (art. 7). Wat Nederland betreft komt dit vrijwel overeen met de vermogensbestanddelen, die aan het recht van overgang zijn onderworpen (art. 5, tweede lid, van de Successiewet 1956, juncto art. 13, eerste lid, van de Wet op de Vermogensbelasting 1964). Voor de Verenigde Staten betekenen de zo juist genoemde artikelen van de overeenkomst echter een belangrijke inperking van de belastingheffing op grond van het situs-beginsel zoals dat in de Amerikaanse successiewetgeving is belichaamd. Met name zullen de Verenigde Staten onder de werking van de overeenkomst niet meer gerechtigd zijn federale belasting te heffen ter zake van aandelen in Amerikaanse vennootschappen, die deel uitmaken van in Nederland opgevallende nalatenschappen (zulk behoudens de toepassing van de artikelen 9 en 11 ten aanzien van Amerikaanse staatsburgers).

De vermogensbestanddelen, die een staat overeenkomstig de artikelen 6 en 7 mag belasten, dienen voor hun netto-bedrag in aanmerking te worden genomen. Welke bedragen in aftrek dienen te worden gebracht, is een aangelegenheid, die wordt beheerst door de wetgeving van elk van de staten (art. 5, eerste lid). Voor Nederland zijn dit, wat de onroerende vermogensbestanddelen betreft, de daarop rustende hypothecaire schulden en, wat de tot een vaste inrichting of een vast middelpunt behorende vermogensbestanddelen betreft, de schulden die aan de vaste inrichting of het vaste middelpunt dienen te worden toegerekend (art. 5 van de Successiewet 1956, juncto art. 13, tweede lid, van de Wet op de Vermogensbelasting 1964).

Van Amerikaanse zijde kon er niet mede worden ingestemd deze regels ook voor de toepassing van de overeenkomst te aanvaarden, hoezeer dit werd aanbevolen in het door het Fiscale Comité van de O.E.S.O. opgestelde model-successieverdrag. De Verenigde Staten passen op dit punt mitsdien hun eigen regels toe welke hierop neer komen, dat alle tot een nalatenschap behorende schulden naar evenredigheid worden toegerekend aan alle tot de nalatenschap behorende vermogensbestanddelen.

In verband hiermede bevat de overeenkomst een voorziening die er toe leidt, dat schulden, die onder de nationale wetgeving van een staat aftrekbaar zijn omdat het vermogensbestanddeel waaraan zij worden toegerekend, volgens die nationale wetgeving belastbaar is, onder de werking van de overeenkomst niet aftrekbaar zijn indien de overeenkomst de belastbaarheid van dat vermogensbestanddeel opheft (art. 5, tweede lid). De opheffing van de belastbaarheid van een vermogensbestanddeel doet echter niet af aan de verplichting tot het doen van aangifte en enkele andere met de boedel verband houdende verplichtingen, alsook aan de sancties die aan niet-nakoming van deze verplichtingen verbonden zijn.

Belastingheffing op grond van woonplaats

Vermogensbestanddelen waarop de artikelen 6 en 7 van de overeenkomst niet van toepassing zijn, zijn uitsluitend belastbaar in de staat waar de overledene ten tijde van zijn overlijden zijn woonplaats had (art. 8), met dien verstande dat ook de staat waarvan hij onderdaan was, bevoegd is tot belastingheffing (art. 9).

De vraag in welke staat de overledene zijn woonplaats had, wordt in de eerste instantie beoordeeld overeenkomstig de wetgeving van elk van de staten (art. 4, eerste lid). Daarbij mag echter van Nederlandse zijde geen beroep worden gedaan op de omstandigheid, dat de Nederlandse 10-jaren regeling voorziet in een fictie ten aanzien van de woonplaats (punt V van het bij de overeenkomst behorende protocol). Deze fictie mag wel worden gehanteerd in het kader van de belastingheffing op grond van nationaliteit.

Moet op grond van de in de beide staten geldende wetgevingen worden aangenomen, dat de overledene bij zijn overlijden zowel in Nederland als in de Verenigde Staten woonde, dan gelden de volgende regels om uit te maken in welke staat hij voor de toepassing van de overeenkomst zijn woonplaats heeft gehad.

De eerste regel heeft betrekking op overledenen, die bij hun overlijden onderdaan van slechts één van de staten waren en zijn overleden terwijl zij in de andere staat verbleven voor doeleinden, die naar hun aard een tijdelijk karakter hebben. Dezen worden voor de toepassing van de overeenkomst geacht hun woonplaats te hebben gehad in de staat welks nationaliteit zij bezaten, indien zij in de periode van 10 jaren voorafgaande aan hun overlijden minder dan 7 jaar in de andere staat hebben verbleven. Dit geldt echter niet, indien het, alle omstandigheden in aanmerking genomen, duidelijk is, dat de overledene in weerwil van het feit dat hij op het grondgebied van de andere staat verbleef voor doeleinden die naar hun aard een tijdelijk karakter hadden, de bedoeling had zich voor onbepaalde tijd aldaar te vestigen (art. 4, tweede en vierde lid).

Naar het oordeel van de eerste ondergetekende is aldus een aanvaardbaar compromis bereikt voor het overbruggen van de spanning tussen de Nederlandse wetgeving, die voor het bepalen van de woonplaats uitgaat van de feitelijke omstandigheden op het tijdstip van overlijden, en de Amerikaanse wetgeving, die beslissende betekenis toekent aan de intentie die de overledene met betrekking tot zijn terugkeer naar de Verenigde Staten heeft gehad.

In alle andere gevallen van dubbele woonplaats wordt de woonplaats achtereenvolgens bepaald aan de hand van de volgende criteria:

de staat waarin de overledene zich gedurende de onmiddellijk aan zijn overlijden voorafgaande vijf of meer jaren een duurzaam tehuis had gevestigd;

de staat waarmede zijn persoonlijke betrekkingen het nauwst waren;

de staat van zijn nationaliteit.

Leidt ook de toepassing van deze criteria niet tot een beslissing – hetgeen uiteraard slechts zelden het geval zal zijn – dan dienen de bevoegde autoriteiten met elkaar in overleg te treden om de woonplaats vast te stellen (art. 4, derde lid).

De strekking van deze regeling is, alle gevallen waarin uitsluitend een dubbele woonplaats er de oorzaak van is, dat vermogensbestanddelen waarvoor het situs-beginsel niet geldt in beide staten worden belast, tot een oplossing te brengen. In dit verband zij ook verwezen naar de punten III en VI van het bij de overeenkomst behorende protocol.

Belastingheffing op grond van nationaliteit

De overeenkomst erkent naast de belastingheffing op grond van de ligging van bepaalde vermogensbestanddelen en de belastingheffing op grond van de woonplaats van de overledene nog een derde grond, t.w. die van de nationaliteit van de erflater (art. 9). Voor de Verenigde Staten geldt deze belastingheffing zonder enige beperking in de tijd; voor Nederland echter binnen de grenzen van zijn nationale 10-jaren regeling.

De belastingheffing op grond van nationaliteit omvat, evenals de belastingheffing op grond van woonplaats, in beginsel de gehele nalatenschap van de overledene. Voor de voorkoming van dubbele belasting zij verwezen naar het hierna volgende.

Voorkoming van dubbele belasting

In weerwil van de in de artikelen 6 en 7 van de overeenkomst neergelegde bepalingen, mag zowel de staat, waar de overledene ten tijde van zijn overlijden woonde, als de staat waarvan hij op dat tijdstip onderdaan was, de in genoemde artikelen bedoelde vermogensbestanddelen in de belastbare basis ingrijpen. Aan de staat van ligging van die vermogensbestanddelen is echter het primaire recht tot belastingheffing toegekend. Dit is tot uitdrukking gebracht door aan de andere staat de verplichting op te leggen de belasting die de staat van ligging heeft geheven, binnen de hierna te bespreken grenzen, te verrekenen met de eigen belasting over die vermogensbestanddelen (art. 11, eerste lid).

Dubbele belasting kan tevens optreden, indien de ene staat volgens artikel 8 van de overeenkomst belasting heft op grond van de woonplaats van de overledene en de andere, overeenkomstig artikel 9, op grond van diens nationaliteit. dan wel, in geval van dubbele nationaliteit, indien beide staten belasting heffen op grond van nationaliteit. Ten einde deze dubbele belasting te voorkomen, zijn in artikel 11, tweede lid, de volgende bepalingen opgenomen.

a. Aan de belastingheffing op grond van woonplaats is prioriteit toegekend boven de belastingheffing op grond van nationaliteit, indien de overledene in de tien jaren voorafgaande aan zijn overlijden tenminste zeven jaren woonde in de staat, die belasting heft op grond van zijn woonplaats (art. 11, tweede lid, letter a).

b. Aan de belastingheffing op grond van woonplaats is eveneens prioriteit verleend, indien de overledene onderdaan van beide staten was (art. 11, tweede lid, letter b).

c. In alle andere gevallen dienen beide staten een verkening te verlenen. Het gezamenlijke bedrag van de door beide staten toegepaste verkeningen zal gelijk zijn aan het laagste bedrag aan belasting dat in een van de beide staten verschuldigd is (art. 11, tweede lid, letter c).

De onder a en b bedoelde prioriteit komt hierin tot uitdrukking, dat de staat, die belasting heft op grond van nationaliteit, binnen hierna te bespreken grenzen, verkening dient toe te staan van de belasting die door de woonstaat wordt geheven.

De onder c bedoelde verkening moge worden verduidelijkt aan de hand van het volgende voorbeeld.

Gesteld dat zowel Nederland als de Verenigde Staten bevoegd zijn belasting te heffen volgens artikel 9 van de overeenkomst en dat de bepalingen van artikel 11, tweede lid, letters a en b, niet van toepassing zijn. Stel voorts dat tot de nalatenschap niet behoren vermogensbestanddelen als bedoeld zijn in de artikelen 6 en 7 van de overeenkomst, en dat de belasting berekend volgens de Nederlandse wetgeving f 2000 bedraagt, en die berekend volgens de Amerikaanse f 3000. Volgens artikel 11, tweede lid, letter c, moeten de beide staten gezamenlijk een verkening verlenen van f 2000. Het door Nederland te verrekenen deel van dit bedrag is dan gelijk aan

$$\frac{2000}{2000 + 3000} \times f 2000 = f 800; \text{ het door de Verenigde Staten te verrekenen deel bedraagt}$$

$$\frac{3000}{2000 + 3000} \times f 2000 = f 1200.$$

Het totaal van alle verkeningen, die een staat, hetzij krachtens de overeenkomst, hetzij krachtens de eigen wetgeving of krachtens andere overeenkomsten ter vermindering van dubbele belasting, moet verlenen met betrekking tot vermogensbestanddelen, waarvoor de belastingheffing van de andere staat prioriteit geniet, is gebonden aan de beperking, dat nimmer een groter bedrag wordt verrekend dan de eigen belasting over die vermogensbestanddelen (art. 11, derde lid).

In dit verband is tevens bepaald, dat zowel voor het berekenen van het bedrag van de belasting van de andere staat over de aldaar belastbare vermogensbestanddelen als van het bedrag van de eigen belasting daarover, dient te worden uitgegaan van de belasting na aftrek van alle verkeningen die

niet op de overeenkomst berusten (art. 11, vierde lid). Voor de Verenigde Staten houdt dit onder meer in, dat uitgegaan wordt van de Federale belasting na aftrek van de belasting van de afzonderlijke staten, die binnen bepaalde grenzen met de Federale belasting wordt verrekend. Dit laatste is de consequentie van de omstandigheid, dat de werking van de overeenkomst zich niet uitstrekt tot de door de afzonderlijke staten van de Verenigde Staten geheven belastingen.

Vrijstellingen

De vermogensrechtelijke verhouding tussen echtgenoten is in de onderscheidene staten van de Verenigde Staten zeer verschillend geregeld. De in Nederland bij gebreke van huwelijksvoorwaarden geldende „gemeenschap van goederen” komt in de Verenigde Staten zeer weinig voor. In dat licht bezien is het begrijpelijk, dat de wetgeving van de Verenigde Staten voor het successierecht voorziet in een zeer ruime vrijstelling voor de overlevende echtgenoot. Deze vrijstelling – de zgn. „marital deduction” – omvat alles wat de overlevende echtgenoot uit de nalatenschap verkrijgt tot een maximum van de helft van de nalatenschap. Vermogensbestanddelen die vóór het overlijden gemeenschapsgoederen van de echtgenoten waren, tellen evenwel voor het berekenen van de vrijstelling niet mede.

De „marital deduction” geldt formeel niet voor vreemdelingen niet-inwoners wier nalatenschap in de Verenigde Staten belastbaar is voor zover het vermogensbestanddelen betreft waarvoor het situs-beginsel geldt. Materieel is dit echter wel het geval. De „marital deduction” is namelijk in 1966 bij de Foreign Investors Act geïncorporeerd in het voor vreemdelingen niet-inwoners geldende tarief van het successierecht. Dit tarief is zodanig vastgesteld, dat het gemiddeld de helft bedraagt van het tarief dat geldt voor inwoners en staatsburgers van de Verenigde Staten. Het kan echter door de President van de Verenigde Staten buiten toepassing worden gesteld ten aanzien van landen, die onder gelijke omstandigheden een hogere belasting heffen van Amerikaanse staatsburgers.

Met het oog op het vorenstaande voorziet de overeenkomst voor de toepassing van het Nederlandse recht van overgang bij overlijden in een vrijstelling die naar aard en strekking overeenkomt met de Amerikaanse „marital deduction” (art. 10, eerste lid). Zij geldt zolang de Verenigde Staten de belasting die zij heffen met betrekking tot nalatenschappen van vreemdelingen niet-inwoners niet aanzienlijk minder gunstig maken in vergelijking met de belasting die zij heffen met betrekking tot nalatenschappen van hun staatsburgers en inwoners dan het geval was bij de ondertekening van de overeenkomst (artikel 10, derde lid).

De benierking van de vrijstelling tot het recht van overgang bij overlijden brengt mede, dat zij niet geldt voor de nalatenschappen van Amerikaanse staatsburgers die op grond van hun woonplaats, en van Nederlandse staatsburgers die op grond van de 10-jaren regeling in Nederland aan successierecht zijn onderworpen.

In de overeenkomst is voorts bepaald, dat indien een staat uitsluitend overeenkomstig artikel 6 of 7 belasting mag heffen – voor Nederland houdt dit in dat de toepassing ervan beperkt blijft tot het recht van overgang bij overlijden – die staat geen belasting heft, indien de totale waarde van de in de nalatenschap begrepen vermogensbestanddelen die aan belasting zijn onderworpen, \$ 30 000 niet overschrijdt. Ook deze vrijstelling moet gezien worden in het licht van de vrijstelling van \$ 30 000 die de Verenigde Staten bij de Foreign Investors Act voor vreemdelingen niet-inwoners in het leven hebben geroepen (behoudens voor zover de President van de Verenigde Staten deze ten aanzien van een land buiten toepassing verklaart). Zij gaat evenwel in zoverre minder ver, dat zij, anders dan in de Verenigde Staten geen algemene vrijstelling aan de voet is, doch een vrijstelling voor belastbare bedragen beneden \$ 30 000. Om een te abrupte overgang in de belasting over belastbare bedragen van \$ 30 000 of minder en belastbare bedragen van meer dan \$ 30 000 ter vermijden, is voorts overeengekomen

dat de belasting nimmer meer zal bedragen dan 50 pct. van de belastbare waarde na aftrek van \$ 30 000. Voor de Verenigde Staten geldt voorts nog dat zij niet meer mogen heffen dan in hun eigen wetgeving is voorzien, m.a.w. zij dienen de vrijstelling als algemene vrijstelling aan de voet te blijven toepassen.

Inwerkingtreding

Ingevolge artikel 16 vindt de overeenkomst toepassing op nalatenschappen van personen die overlijden op of na de datum waarop de akten van bekrachtiging van de overeenkomst worden uitgewisseld.

Uitbreiding

De overeenkomst heeft slechts gelding voor het Rijk in Europa. Ingevolge artikel 17 kan de gelding echter worden uitgebreid tot Suriname en de Nederlandse Antillen en tot

gebieden voor welke internationale betrekkingen de Verenigde Staten verantwoordelijk zijn. De regering van Suriname heeft inmiddels evenwel doen weten, dat zij voorshands geen aanleiding aanwezig acht de wens te kennen te geven, dat de gelding van de overeenkomst tot dat land wordt uitgebreid. Daarentegen heeft de regering van de Nederlandse Antillen de wens kenbaar gemaakt, dat de gelding van de overeenkomst te zijner tijd tot de Nederlandse Antillen wordt uitgebreid.

De Staatssecretaris van Financiën,
F. H. M. GRAPPERHAUS.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
H. J. WITTEVEEN.